

Harjoitus 4

1. $X = \text{ÄO}, X \sim N(115, 10^2) \Rightarrow Z = \frac{X-115}{10} \sim N(0, 1)$

a) i) $P(X \leq 100) = P\left(\frac{X-115}{10} \leq \frac{100-115}{10}\right) = P(Z \leq -1,5)$

$$= \Phi(-1,5) = 1 - \Phi(1,5) = 1 - 0,9332 = 0,0668.$$

ii) $P(X > 150) = P\left(\frac{X-115}{10} > \frac{150-115}{10}\right) = P(Z > 3,5)$

$$= 1 - P(Z \leq 3,5) = 1 - \Phi(3,5) = 1 - 0,9998 = 0,0002.$$

iii) $P(105 < X \leq 135) = P\left(\frac{105-115}{10} < \frac{X-115}{10} \leq \frac{135-115}{10}\right) = P(-1 < Z \leq 2)$

$$= \Phi(2) - \Phi(-1) = \Phi(2) + \Phi(1) - 1 = 0,9972 + 0,8413 - 1 = 0,8385.$$

iv) $P(X = 120) = 0.$

b) $P(X > a) = 0,05 \Leftrightarrow P(X \leq a) = 0,95 \Leftrightarrow P\left(\frac{X-115}{10} \leq \frac{a-115}{10}\right) = 0,95$

$$\Rightarrow \Phi\left(\frac{a-115}{10}\right) = 0,95 \stackrel{\text{taulukko1}}{\approx} \Phi(1,645)$$

$$\Rightarrow \frac{a-115}{10} = 1,645 \Rightarrow a = 131,45$$

2. $H =$ heijastuvan aallon amplitudi.

Kertymäfunktio $F(h) = P(H \leq h) = \int_{-\infty}^h f_H(x)dx = 1 - e^{-\frac{h^2}{18}}, h \geq 0.$

a) $P(H \leq h) = F(h) = 1 - e^{-\frac{h^2}{18}} = 0,5 \Rightarrow h = \sqrt{18 \ln 2} \approx 3,53.$

b) $Y =$ niiden impulssien lukumäärä, joiden heijastuvan aallon amplitudi on suurempi kuin 3

$$Y \sim \text{Bin}(n, p), \text{ missä } p = P(H > 3) = 1 - P(H \leq 3) = 1 - F(3) = e^{-\frac{1}{2}}$$

Lähetettävien impulssien määrä n saadaan ehdosta

$$P(Y \geq 1) \geq 0,95 \Leftrightarrow 1 - P(Y = 0) \geq 0,95 \Leftrightarrow P(Y = 0) \leq 0,05 \Leftrightarrow (1 - p)^n \leq 0,05$$

$$\Rightarrow n \geq \frac{\ln 0,05}{\ln(1-p)} \approx 3,2.$$

Vastaus: on lähetettävä vähintään 4 impulssia.

3. Weibull-jakauman tiheysfunktio $f_X(x) = \alpha\beta x^{\beta-1}e^{-\alpha x^\beta}$, kun $x > 0$, 0 muulloin.

Kertymäfunktio $F_X(x) = 1 - e^{-\alpha x^\beta}$, kun $x > 0$. Siten eloonjäämisfunktio $S(t) = e^{-\alpha t^\beta}$.

a) $P(\text{elossa 5 vuotta diagnoosin jälkeen}) = S(5) = e^{-0,98 \cdot 5^{0,3}} \approx 0,204$.

b) $P(\text{elää vielä 5 vuotta, kun on elossa 5 vuotta diagnoosin jälkeen}) = P(\text{elossa 10 vuotta diagnoosin jälkeen, ehdolla että on elossa 5 vuotta diagnoosin jälkeen}) = \frac{S(10)}{S(5)} \approx 0,693$.

4. $X_i =$ lampun i kesto-aika [vrk]; $X_i \sim \text{Exp}(\lambda)$, $i = 1, 2, 3$.

Tiheysfunktio $f_{X_i}(t) = \lambda \cdot e^{-\lambda t}$, kun $t \geq 0$ ja $f_{X_i}(t) = 0$, kun $t < 0$.

Kertymäfunktio $F_{X_i}(t) = \int_0^t f(x)dx = 1 - e^{-\lambda t}$, kun $t \geq 0$.

Lamppu kestää keskimäärin 500 vrk $\Rightarrow \lambda = \frac{1}{500}$.

a) Rinnan kytketty systeemi; $X =$ valaisimen (koko systeemin) kesto-aika.

$F_X(t) = P(X \leq t) = P(\text{systeemi menee rikki ennen hetkeä } t)$

$= P((X_1 \leq t) \cap (X_2 \leq t) \cap (X_3 \leq t)) = P(X_1 \leq t) \cdot P(X_2 \leq t) \cdot P(X_3 \leq t)$

$= F_{X_1}(t) \cdot F_{X_2}(t) \cdot F_{X_3}(t) = (1 - e^{-\lambda t})^3 = (1 - e^{-\frac{t}{500}})^3$.

b) $P(\text{valaisimen kesto-aika vähintään 2 vuotta}) = P(X \geq 730 \text{ vrk})$

$= 1 - P(X \leq 730) = 1 - F_X(730) \approx 0,547$.

5. $H(1) = 100e^{A+\sigma W(1)}$, missä

$A = (0,1 - \frac{1}{2} \cdot 0,3^2) \cdot 1 = 0,055$; $\sigma = 0,3$ ja $W(1) \sim N(0,1)$.

$P(90 \leq H(1) \leq 110) = P(\frac{90}{100} \leq e^{A+\sigma W(1)} \leq \frac{110}{100})$

$= P(\ln \frac{90}{100} \leq A + \sigma W(1) \leq \ln \frac{110}{100}) = P(\ln \frac{90}{100} - A \leq \sigma W(1) \leq \ln \frac{110}{100} - A)$

$= P(\frac{\ln \frac{90}{100} - A}{\sigma} \leq W(1) \leq \frac{\ln \frac{110}{100} - A}{\sigma}) = P(-0,5345 \leq W(1) \leq 0,1344)$

$\approx \Phi(0,13) - \Phi(-0,53) \approx 0,25$.